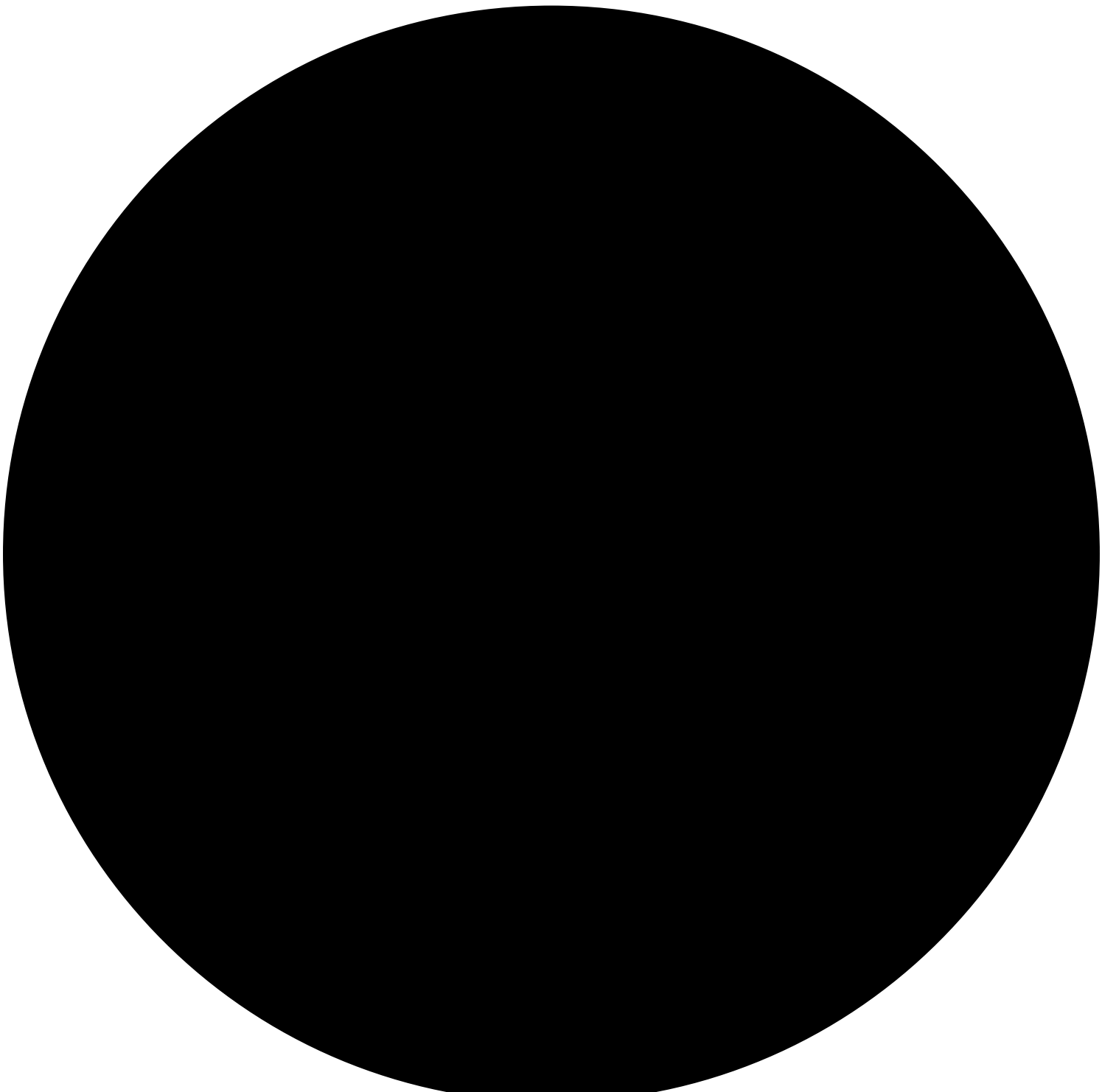

2018KO 10 TEKNOLOGIA BERRIENAK

Posted on 25/09/2018 by Naider

Munduko Ekonomia Foroak urtero biltzen du aditu eta zientzialari talde bat, sortzen ari diren hamar teknologiaren zerrenda hautatzeko, bizitza hobetzeko, industriak eraldatzeko eta planeta babesteko duten ahalmenagatik. 2018 honetan zerrendak nabarmentzen du osasunarekin lotutako aurrerapenen pisu nabarmenagatik.

2018an aukeratutako 10 teknologiak hauek dira:

Errealitate areagotua: ingurune fisiko errealean informazio birtuala eta hiru dimentsioko animazioak gehitzen dituen teknologia ohiko bihurtuko da. Teknologia berria ez den arren, jauzi nabarmena emango du sofistikazio eta erabilera praktikoetan. Besteak beste, errealitate areagotuak pazienteen azaleko ehuna hiru dimentsiotan ikusarazten lagunduko die zirujauari, eta museoko bisitetan gida holografikoak jarriko dizkigu eskura.

Medikuntza pertsonalizatua: Zure neurriera egindako sendagaiak emateko prest dauden diagnostiko-tresna aurreratuek daude: nahaste baten seinale anitz detektatu eta kuantifikatzeko tresnak, gaixotasun bat hartzeko probabilitatea zehazteko. Diagnostiko tresna horietako asko minbizi kasuetan erabiltzen ari dira dagoeneko. Horietako batek bularreko minbizi mota jakin batzuk dituzten emakumeei kimioterapia jaso behar izatea eragozten die. Endometriosiaren diagnostikoa egiteko ere erabil daitezke, ebakuntzarik egin gabe, baita autismoa, parkinsona edo alzheimerra bezalako gaixotasun neurologikoak ere, gaur egun sintomak ebaluatuz diagnostikatzen diren.

Diseinu molekularra adimen artifiziala erabiliz: Sendagai eta material berrien lorpena jada ezin da esperimendu zientifiko jakin bateko aurkikuntzarekin zortea izatearen mende. Horren ordez, ikaskuntza automatikoko algoritmoek egindako proba guztiak aztertuko dituzte, ereduak sortuko dituzte eta zein molekula arrakastatsua izan daitezkeen iragarriko dute. Prozesuak bizkortzeaz eta hondakin kimikoak murrizteaz gain, adimen artifizialak farmazia enpresei sendagai berriak identifikatu eta garatzeko aukera emango die abiadura handian.

Laguntzaile birtual konpetenteagoak: Siri edo Alexa bezalako teknologiak laguntzaile sofistikatuek bihurtuko dira, abesti jakin bat erreproduzitu edo gaur zer eguraldi egingo duen esaten baino gehiago egiten lagunduko digutenak. Adimen artifizialaren laguntzaz, hodeian ikertu eta pertsona bakoitzarentzako gai garrantzitsuen eskema bat egin ahal izango dute, alde zuzenetik orientaziorik gabe. Besteak beste, medikuei kasu konplexuetarako ikerketa garrantzitsuak aurkitzen lagundu ahal izango diete, eta baita haiekin tratamendu posible desberdinak eztabaidatu ere.

Drogak ematen dituzten zelula inplantagarriak: sendagai bat aldizka hartu behar duten pertsonentzat, gorputzaren barruan droga fabrika txiki bat edukitzea erakargarria izan daiteke. Orain arte, inplanteen erabilera mugatua zen, sendagai immunosupresoreez lagunduta egon behar zutelako, gorputzak inplantea eraso ez zezan. Orain, aldiz, teknologia nahikoa sofistikatua da, sistema immunologikoak baztertu ez dezan, eta gaixotasun kardiobaskularrak, tuberkulosia, diabetesa, minbizi edo min kronikoa tratatzeko erabil daiteke.

Geen-gidaria: geneen nahita aldatzea gai eztabaidagarria da. Eta ingeniariak genetikoak dilema etikoak ere aurkezten baditu ere, gaixotasunei aurre egiteko edo malaria daramaten eltxoak bezalako izurriteak kentzeko ahalmen izugarria du. CRISPR bezalako teknikak berriki sartu diren material genetikoak kromosometako puntu zehatzetan sartzea errazten dute.

Konputazio kuantikorako algoritmoak: kalkulak egiteko mekanika kuantikoa erabiltzen duten ordenagailuek ohiko ordenagailu batek baino askoz eraginkorrago ebatzi ditzakete arazoak. Bere sarrerara atzeratu bada ere, ikerketek aurrerapen handia egin dute eta gero eta akademiko gehiago ari da software kuantikoa garatzen. Behin findu ondoren, ordenagailu kuantikoak natura simulatu eta materialak diseinatzen laguntzeko gai izango dira.

Material plasmonikoak: material mota hauek elektro-hodeiak eta argia manipulatzeko gai dira eskala nanometrikoan, eta horrek memoria magnetikoaren biltegiatzea eta sentore biologikoen sentikortasuna areagotu ditzake. Hainbat enpresa aplikazio desberdinak garatzen ari dira, hala nola, infekzio birikoak eta bakterioak bereiz ditzakeen gailu bat, edo minbizi ehun osasuntsu kaltetu gabe tratatu dezaketen argiarekin aktibatutako nanopartikulak.

Laborategiko haragia: laborategiko haragiak [ingurumen-kostua murrizten lagun dezake](#). [haragi ekoizpena](#) edo hiltegietako animalien sufrimendua. Jarduera hau egin duten startup ezberdinek inbertsio milioidunak jasotzen dituzte, nahiz eta ekoizpen-kostuak oraindik oso altuak diren, eta dastatze probek oso emaitza onak ez izan. Teknologiaren hobekuntzarekin, artifizialki sortutako behi edo oilasko haragiak gure sukaldeetan aurki lezake.

Elektro-droga: Elektro-drogak lagun diezagukete gaixotasunak tratatzeko botikekiko konfiantza murrizten, bulkada elektrikoa erabiliz gaixotasunak tratatzen baitituzte. Garatzen ari diren planteamenduetako batek, nerbio vagoa -garunetik organo gehienetara seinaleak bidaltzen dituen

sistemak- helburu duen sistema immunologikoa erregulatzeko ahalmena du. Honekin, gaixotasun askoren tratamendua eraldatu liteke; azken hamarkadan depresioa edo epilepsia tratatzeko erabili da, eta orain migrainetan, obesitatean edo artritis erreumatoidean ere aplikatu liteke.

There are no comments yet.